

20. februar 2023

FM 2023/167

Hermed fremsættes følgende forslag til forespørgselsdebat i henhold til § 36 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan vi opfatter demokrati samt folkestyre i Grønland.

(Inatsisartut medlem Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Jeg bringer dette emne om demokrati og folkestyre op som en fortsættelse af den debat vi havde for nogle år siden i Inatsisartut (45/ FM2020)¹, da sidste debat endte med at alle havde forskellige syn på hvad det var, selv hos Inatsisartut.

Lad mig starte med at opridse kort om hvad det to begreber betyder, uden at det bliver for omfattende, bare så vi ikke taler om forskellige ting. Folkestyre er princippet om at det er folket der styrer samfundet og tilkendegiver deres meninger. Demokrati er et politisk system der er baseret på folkestyret.

Det er vigtigt at folk forstår at uanset om de stemmer til valg eller ej, så er det deres penge, næsten halvdelen af deres løn som ryger i landskassen som politikeren, den valgte politiker som kommer til at have ansvaret for de penge og hvorledes de skal bruges. Desværre får vedkommende som ikke har stemt ikke mulighed for at have medindflydelse på hvad egne skatte kroner bruges til.

Da vi alle har valgt at følge princippet om det demokratiske styre, så bør vi så vidt muligt høre folk, og at de skal have indflydelse på beslutningerne. Demokratiet er ikke godt i sig selv hvis man ikke anvender ordenligt. Historien viser jo mange tilfælde hvor demokratiet har fejlet og har givet magt til folk der siden hen har lavet dybt skrækkelige ting, sågar også folkemord.

Gode talere har vi nok af, og nogle folk skal nok sige at så længe at folk har lov at stemme til valg så har vi demokrati. Ja, men hvordan er det vi gerne vil opnå et godt demokratisk styre? Desværre føler mange folk at politik bliver ført over deres hoveder, og folk er blevet meget vrede. Folk tror sågar på at Grønland bliver styret af Danmark, selvom vi reelt set selv styrer alt hvad der har indflydelse på vores dagligdag, og selvom vores egne politikere bestemmer disse.

Det er alt for let bare give andre skylden. Jeg mener at når man skyder skylden på andre, mod politikere, mod andre lande, mod andre folk og folkeslag, er et tegn på magtesløshed og et godt eksempel på at vores demokrati på forskellige måder er forfejlet. Folk føler at de blot er blevet tilskuere og er blevet vrede. Selv om det er politikere som folk selv har valgt.

Er vi blevet for gode til at høre på valgflæsk? Er vi for gode til at høre kun på det gode formål uden at stille os det spørgsmål om hvordan man når dertil? Lad os tage de nye lufthavne som eksempel.

---

¹ https://ina.gl/media/2545285/pkt45_fm2020_foersp36_borgerinddragelsen_inuit_ataqatigiit_da.pdf

Hvem vil nogensinde være imod nye lufthavne? Selvfølgelig er jo formålet er jo god nok, men det er først når man begynder at spørge om, hvordan når vi dertil? Hvordan skal vi finansiere det? Hvem skal tage opgaven? Og hvem skal arbejde? Hvis man begynder at stille disse spørgsmål, så bliver man straks stemplet som en der er imod udvikling. Nu kan vi jo selv se med de nuværende forhold at det har været nødvendigt med disse spørgsmål.

Vores formål fra Atassut er at folk skal have mere frihed, vi skal foreslå at vi skal lovgivningsmæssigt og økonomisk set skal have mere frihed. Lovgivning der tvinger folk, som for eksempel tvangspensionsordningen, er baseret på ”god tro” eller det smukke formål, men som i virkeligheden belaster folk og fratager dem friheden. Vi kan højne folks økonomiske frihed ved at sænke skatten betragteligt. Formålet bør være at folk har den tilstrækkelig frihed til selv at føle sig ansvarlig over eget liv, og føler medbestemmelse uden at være afhængige af politikerne.

Fra Atassut vil vi gerne spørge jer hvordan er opfatter folkestyre, samt hvordan i ser et demokratisk styret samfund? Desværre var der uenighed sidste debat, og kun fælles enighed om at vi har demokrati så længe man afholder valg. Er det nok? Hvordan vil vi styrke demokratiet? Er det de offentlige job? Ved høringer? Eller skal vi give folket mere frihed? Så vi kan højne folks bestemmelse i deres dagligdag? Stoler vi på folket?

God debat.